

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116226799
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116226799.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., IČO: 50 361 368, Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, proti žalovaným: 1. W. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. XX, 2. Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. XX, obaja právne zastúpení JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, o zaplatenie 810,91 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 15Csp/214/2016 - 123 zo dňa 28.02.2019 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch II. a III.

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Konanie v časti o zaplatenie úrokov vyčíslených ku dňu 16.12.2016 vo výške 1.052,32 eura, úrokov vo výške 23 % zo sumy 810,91 eura odo dňa nasledujúcich po dni 16.12.2016 do zaplatenia a poplatkov vo výške 46,06 eura z a s t a v u j e .

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade m a j ú nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Citoval ustanovenia § 144, § 145 ods. 1 a 2, § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 100 ods. 1, § 101, § 112 a § 563 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“).

3. V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu. Na uvedený právny vzťah aplikoval zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V prvom rade sa súd zaoberal zo strany žalovaných vznesenou námietkou premlčania. Z predložených listinných dôkazov mal za preukázané, že k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXX došlo ku dňu XX.XX.XXXX. V zmysle výzvy zo dňa 23.10.2009 mal právny predchodca žalovaných dlžnú sumu uhradiť do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Z nesporných tvrdení žalobcu vyplýva, že lehota na plnenie právnomu predchodcovi žalovaných uplynula 02.11.2009. Teda

žalobca mohol svoje právo uplatniť na súde dňa 03.11.2009. Žaloba bola na súd podaná dňa 29.12.2016, teda preukázateľne po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. So zreteľom na uvedené prijal záver, že nárok žalobcu je premlčaný, čoho dôsledkom je zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že počas konania na rozhodcovskom súde a počas exekučného konania premlčacia doba neplynula, ale spočívala v zmysle § 112 OZ, súd prvej inštancie neprisvedčil. V konkrétnej veci bola exekúcia vedená na okresnom súde pod sp. zn. 16 Er 70/2012 v konečnom dôsledku zastavená z dôvodu, že rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka je neplatným zmluvným dojednaním, a preto sa na ňu prihliada tak, ako keby nebola v zmluve uvedená. Preto ak právny predchodca žalobcu uplatnil svoje právo na rozhodcovskom súde, ktorého rozhodca nemal právomoc vydať rozhodcovský rozsudok, nejde o uplatnenie práva u príslušného orgánu v zmysle § 112 OZ. Samotné rozhodcovské konanie, ale aj exekučné konanie bolo vedené bez toho, aby právny predchodca žalobcu mal k dispozícii právoplatné a vykonateľné rozhodnutie právomocným orgánom. Premlčacia doba sa preto nezastavila a plynula po celý čas ako rozhodcovského, tak aj exekučného konania, a preto žalobca musí niesť následky jej plynutia. V prípade, ak rozhodcovská doložka bola vyhlásená za neprijateľnú podmienku, a preto je neplatným zmluvným dojednaním podať žalobu na príslušnom súde, bude premlčané, lebo neexistuje mechanizmus (procesný postup) pre ďalší postup vo veci, a to už formou postúpenia veci inému príslušnému orgánu na ďalšie konanie, alebo formou klauzuly obdobnej § 19 zákona o rozhodcovskom konaní; zachovanie účinkov podanej žaloby a spočívanie plynutia premlčacej doby tak nie je pre tento prípad nikde zakotvený, preto neostáva súdu nič iné len konštatovať, že účinky spočívania nenastávajú. Na podporu svojej argumentácie poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 20.09.2017, sp. zn. III. ÚS 572/2017.

4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní boli v spore plne úspešní, a preto im podľa zásady úspechu patrí nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

5. Proti tomuto rozsudku v rozsahu zamietnutej časti a trov konania podal odvolanie žalobca. Mal za to, že súd prvej inštancie vychádzal v napadnutom rozhodnutí z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď podľa názoru súdu premlčacia doba počas konania pred rozhodcovským súdom a počas exekučného konania nespočívala. Podľa názoru žalobcu počas konania na rozhodcovskom súde a počas exekučného konania premlčacia doba neplynula, ale spočívala v zmysle ust. § 112 Občianskeho zákonníka. Žalobca na túto situáciu aplikuje ten stav, keď súd na podklade žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku zruší rozhodcovský rozsudok a následne pokračuje v konaní na podklade pôvodnej žaloby alebo vzájomnej žaloby v zmysle § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Pri zrušení rozhodcovského rozsudku súdom na podklade žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku ako aj pri zastavení exekučného konania na podklade rozhodcovského rozsudku dochádza k prelomeniu materiálne vykonateľnosti exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku), avšak pri zrušení rozhodcovského rozsudku súdom, súd pokračuje v konaní v zmysle § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, pričom ak dôjde k zastaveniu exekučného konania na podklade rozhodcovského rozsudku, súd v konaní nepokračuje a pohľadávka sa stáva nevyožiteľná. Veriteľ napriek tomu, že postupoval pri uplatnení a vymáhaní svojej pohľadávky podľa platných právnych noriem a právne aprobovaným spôsobom, dostal sa do situácie, v ktorej sú popreté jeho legitímne očakávania, že exekučný titul bude možné vykonať, čo je v príkrom rozpore s princípom právnej istoty. Žalobca v tomto prípade postupoval v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky v zmluve. Po vydaní rozhodcovského rozsudku podal v zmysle zákona návrh na začatie exekúcie, nakoľko disponoval právoplatným exekučným titulom. Žalobca nemohol podať žalobu na všeobecný súd namiesto návrhu na rozhodcovský súd podľa dohodnutej rozhodcovskej doložky s žalovaným. Rovnako sa nemohol po vydaní rozhodcovského rozsudku až po právoplatné zastavenie exekučného konania žalobca domáhať svojho nároku na všeobecnom súde z dôvodu existujúcej prekážky res iudicata. Preto mal žalobca za to, že právne posúdenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí je v príkrom rozpore s princípom legitímnych očakávaní a s právom na súdnu ochranu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Okresného súdu Veľký Krtíš 10Csp/142/2017, Okresného súdu Partizánske sp. zn. 3Csp/150/2016, Okresného súdu Komárno sp. zn. 14Csp/366/2017. Dodal, že predmetné rozhodnutie vo svojom odôvodnení nepreskúmateľné, čím došlo k porušeniu práva strany konania na spravodlivý súdny proces. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie

alternatívne, aby žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaných zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

8. Podľa § 389 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody

9. Odvolací súd má za to, že v predmetnej veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza.

10. Jedným z podstatných odvolacích argumentov žalobcu bolo tvrdenie, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

11. V danom prípade právny vzťah vznikol na základe zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami sporu (č. I. 4 spisu), z obsahu ktorej vyplýva, že dňa 13.04.2006 právny predchodca žalovaných uzavrel zmluvu č. XXXXXXXXXXXX o úvere ako fyzická osoba - nepodnikateľ a Poštová banka a.s. pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Uznesením č.k. 15Csp/214/2016-58 zo dňa 09.07.2017 súd prvej inštancie pokračoval v konaní s dedičmi pôvodného žalovaného, a to žalovanými v 1. a 2. rade. Je nepochybné, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou, pričom aj zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka označuje ust. § 23a zákona č. 634/1992 Zb. za zmluvu spotrebiteľskú.

12. Z obsahu spisu je zrejmé, že v dôsledku porušenia podmienok zmluvy pôvodným žalovaným právny predchodca žalobcu v súlade s obchodnými podmienkami zmluvy vyhlásil úver za predčasne splatný k 23.10.2009 (č. I. 8 spisu). Žalovaní v 1. a 2. rade vzniesli námietku premlčania nároku žalobcu. Súd prvej inštancie správne konštatoval počiatok plynutia trojročnej všeobecnej premlčacej doby odo dňa márneho uplynutia dodatočnej lehoty na splnenie dlhu od výzvy pôvodného žalovaného zasielanej pôvodnému žalovanému, ktorou dňa 23.10.2009 predčasne zosplatnil úver, teda odo dňa 03.11.2009. K premlčaniu nároku pôvodného žalobcu, vyplývajúceho z úverovej zmluvy, tak došlo dňom 03.11.2012, nakoľko žalobca podal žalobu až 29.12.2016.

13. Odvolací súd sa taktiež v celom rozsahu stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie a vyvracia tým aj ďalšiu odvolaciu námietku žalobcu, že v danej veci nedošlo k spočívaniu premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka, pretože právne následky vymienené v tomto zákonom ustanovení z hľadiska spočívania plynutia premlčacej doby má len uplatnenie práva na súde, alebo orgáne príslušnom o tomto práve konať (ktorým by mohol byť aj rozhodcovský súd), avšak len za predpokladu, ak by tento orgán mal legitímnu právomoc o nároku konať a o ňom rozhodnúť, čo v danej veci naplnené nebolo. V exekučnom konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Er/70/2012 v spojení s odvolacím konaním na tunajšom súde sp. zn. 6CoE 98/2013 bola zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia z dôvodu, že rozhodcovská doložka bola exekučným súdom posúdená ako neplatne uzatvorená, pretože neboli dodržané podmienky v zmysle § 4 zákona o rozhodcovskom konaní. Na základe uvedeného dospel exekučný súd k záveru, že nebola daná právomoc rozhodcovského súdu v

zmysle § 7 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku na konanie o nároku oprávneného vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa XX.XX.XXXX. Rozhodcovský rozsudok bol založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet. Uplatnenie práva na nepríslušnom orgáne nespôsobuje spočívanie premlčacej doby a preto bol správny záver súdu prvej inštancie, ktorý žalobu žalobcu z dôvodu úspešne vznesenej námietky premlčacia zo strany žalovaných zamietol.

14. Odvolací súd dodáva, že právny názor súdu prvej inštancie nie je ojedinelý (napr. rozsudky tunajšieho súdu sp. zn. 3Co/176/2017 zo dňa 05.04.2018 a sp. zn. 23Co39/2018 zo dňa 28.11.2018) a je v zmysle článku 2 ods. 1 a 2 CSP súladný s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, konkrétne s právnym názorom Ústavného súdu SR vysloveným v uznesení zo dňa 20.09.2017 sp. zn. III. ÚS 572/2017, na ktorý súd prvej inštancie poukázal v bode 43 odôvodnenia. Právny záver súdu prvej inštancie nevedie k záveru o dostatku jeho relevantnej súvislosti s porušením článku § 46 ods. 1 Ústavy SR. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe nevyhovel, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

15. So zreteľom na uvedené odvolací súd postupom podľa § 387 CSP potvrdil rozsudok vo výrokoch II. a III. ako vecne správny.

16. V odvolacom konaní nebol žalobca úspešný. Naopak fakticky plne úspešní boli žalovaní, ktorým vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaní si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnili, a podľa obsahu spisu im ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

17. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).